

Når eleverne arbejder med Agent Footprint, vil de møde et antal popups, som vi har kaldt "Sandt eller falsk." Når eleverne svarer på udsagnet, får de efterfølgende en forklaring. Nedenstående er en samlet oversigt over de udsagn og forklaringer, som eleverne møder i denne kategori.

1. Sahara ørkenen har engang været et grønt område?

Sandt. Navnet Sahara kan få de fleste til at blive en smule tør i munden. Når man kigger ud over Saharas ørken er der sand lige meget, hvor øjet kigger hen. Det er svært at forestille sig, at det nogensinde har været anderledes. Men det har det faktisk. For omkring 12.000 år siden begyndte det at regne i Sahara. Den tidligere ørken fik indsøer og et frugtbart landskab, der tiltrak både fisk og dyr. En af grundene til ændringerne var, at hele jordkloden ændrede sin bane en lille smule. Det ændrede også på monsun regnen og Sahara blev grøn. Forskere mener, at Sahara var grøn i cirka 7.500 år.

2. Det koster energi at surfe på nettet.

Sandt. Når man surfer på nettet, udleder man temmelig store mængder CO₂. Den største del af forbruget kommer fra den strøm, som din computer bruger. Og så skal der en del strøm til at holde internettets mange hjemmesider kørende. 15 minutter ved computeren og et par søgninger på Google, så har du brugt 10 – 20 gram CO₂. Det kan blive til en hel del, når alle internettets brugere surfer. Der er noget, du kan gøre for at gøre dit forbrug mindre. En stationær computer bruger 10 gange så meget strøm som en bærbar computer. Husk at slukke din computer helt når den ikke bruges.

3. Solen er en planet.

Falsk. Solen er en stjerne, en helt almindelig stjerne. Der findes milliarder som den i universet. Alligevel er den noget særligt for os, for uden Solen ville livet ikke eksistere på Jorden. Vores egen stjerne Solen er centrum i solsystemet. Uden Solen ville planterne ikke kunne gro og dyrene ikke leve. Solen driver havstrømme, vejret og klimaet her på Jorden, så uden Solen ville Jorden se helt anderledes ud. Solen blev dannet for over 41/2 milliarder år siden. En stor gassky i galaksen faldt sammen og dannede en gruppe stjerner. Solen var en af dem. Udover Jorden kredser 7 andre planeter om Solen. Også et utal af kometer og asteroider kredser om Solen.

4. Planter bruger CO₂.

Sandt. Grønne planter optager luftens CO₂ og udskiller ilt, som vi mennesker har brug for. Hvis der ikke var CO₂ i luften kunne planterne ikke leve. Så CO₂ er altså ikke giftigt. Den proces, som omdanner CO₂ til ilt, kaldes planternes fotosyntese. Fotosyntese er grundlaget for livet på jorden. Foto betyder "lys" og syntese betyder "at sætte noget sammen". Et træ vokser hvert år og bliver højere og bredere. Det gør det ved hjælp af fotosyntesen. Alle grønne planter kan skabe fast stof ved at bruge solens energi og nogle helt enkle byggesten, der findes næsten over alt:

- a. Vand fra jorden (H₂O)
- b. Kuldioxid fra luften (CO₂)
- c. Lys fra solen.

Processen ser således ud:

Kuldioxid + vand + sollys = rørsukker + ilt

5. Solceller er sorte.

Sandt. Hvid reflekterer solens stråler næsten lige så meget som et spejl. Sorte overflader suger solens stråler til sig. Derfor er solceller sorte og ikke hvide. Farver har stor betydning for, hvor meget en overflade holder på solens varme. Solceller høster solens stråler og laver dem om til strøm. Det kan være meget store anlæg – stort som et kraftværk. Men der kan også være solceller på taget af et hus. De producerer noget af den strøm, som bruges i huset.

6. Verdens største tropiske regnskov ligger i Afrika.

Falsk. Verdens største regnskov ligger i Sydamerika. Den hedder Amazonas. Den strækker sig over 9 forskellige lande – Brasilien, Guyana, Venezuela, Colombia, Surinam, Fransk Guyana, Ecuador, Peru og Bolivia. Amazonas er lige så stor som hele Vesteuropa. Verdens næststørste regnskov ligger i Afrika i Den demokratiske republik Congo. De tropiske regnskove ligger i alle verdensdele i området omkring Ækvator (det tropiske klimabælte) Så der er altså også regnskove i Asien – her er de største i Indonesien og Papua Ny Guinea.

7. Hvis verdens regnskov fældes, dør vi af iltmangel.

Falsk. Regnskoven er et økosystem i balance, og den forbruger stort set lige så meget ilt, som den producerer. Vi bliver altså ikke kvalt, hvis regnskoven forsvinder. Det er en misforståelse. Hvis regnskoven forsvinder, vil det dog påvirke klimaet både lokalt og globalt. Desuden er regnskoven vigtig af andre grunde. Her lever fx over halvdelen af verdens dyrearter, selv om regnskoven kun dækker cirka 7 % af jorden.

8. Der findes andre drivhusgasser end CO₂.

Sandt. Metan CH₄ og vanddamp H₂O er to vigtige drivhusgasser. Metan opstår ved gæring fx i koens mave. Når en ko bøvs og prutter kommer der metan i luften. Det gælder alle drøvtyggere. Sumpede rismarker, lossepladser og udslip ved gas- og olieboringer udleder også metan. Metan er meget kraftigere end CO₂. Jo mere vanddamp, der er i luften, jo bedre bliver atmosfæren til at holde på varmen. Vandets kredsløb er ikke direkte påvirket af mennesker. Normalt vil den vanddamp, vi udleder, indgå i vandets naturlige kredsløb. MEN når vi fx fælder store skovområder, ændrer vi balancen både i vandets og i kulstoffets kredsløb.

9. Man kan godt se CO₂?

Falsk. Det kan man ikke. CO₂ er usynligt. Og det er lidt mærkeligt, når man nu snakker så meget om det. Man kan lave sit eget CO₂. Her er opskriften. Du blander 5 gram bagepulver med 20 ml eddikesyre. Det begynder at boble, og det er CO₂. CO₂ er tungere end luft og derfor opfører det sig anderledes, når man laver forsøg. På den måde kan man "se" CO₂ selv om det er usynligt.

Forsøg 1 – mystiske sæbebobler: Bland 5 gram bagepulver med 20 ml eddike i en skål. Lad det stå lidt. Pust sæbebobler ned i skålen. Hvad sker der og hvorfor?

Forsøg 2 – en underlig ballon: Lav CO₂ på samme måde som før, men brug et reagensglas eller en 1/2 liter flaske. Tag en ballon og sæt den fast på flaskens munding. Det CO₂, der dannes i flasken presses op i ballonen. Når ballonen er stor nok, så tag den af og bind en knude. Pust en anden ballon op med munden, så den har samme størrelse. Hvad sker der med de to balloner og hvorfor?

10. I Danmark kommer 50 % af den strøm, vi bruger, fra vindmøller.

Falsk. Det er faktisk kun 20 % af strømmen, der kommer fra vindmøller. Selv om der bliver talt meget om vindmøller, solceller og biobrændsel, så kommer 70 % af vores strømforbrug stadig fra kulkraftværker. I 2007 så fordelingen sådan ud: solpaneler 5 % - biobrændsel 5 % - vindmøller 20 % - kulkraftværker 70 %.

11. Cirka 30 % af en danskers vandforbrug går til toiletskyld.

Sandt. En dansker bruger i gennemsnit 210 liter vand om dagen. Som du kan se på diagrammet, så går cirka 30 % til at skylde ud i toilettet. Og vi bruger endnu mere på at gå i bad. Diagrammet er en oversigt over fordelingen af vand i hjemmet. Ikke i alle lande i verden, men i det, vi kalder et industrialiseret land. Altså et land, der er så rigt, at der er rindende vand og toiletter i husene og hvor mange mennesker har vaskemaskine, opvaskemaskine og komfurer til madlavning.

12. Cirka 1/3 af danskernes CO₂ udslip kommer fra transport.

Sandt. En dansker udleder cirka 10 tons CO₂ om året i gennemsnit. Heraf kommer cirka 34 % fra transportmidler. I diagrammet kan du også se, hvor meget, vi bruger til el, varme og varer. Når man taler om CO₂ i forbindelse med varer, så er det fx hvor meget CO₂, der bliver brugt til at producere det mad, vi køber. Eller hvor meget CO₂ der bliver brugt til at producere de cykler, vi kører på.

13. Klima og vejr er det samme.

Falsk. Vejr og klima er ikke det samme. Vejret er ordet for, hvordan det ser ud for 4 forskellige meteorologiske elementer på et bestemt tidspunkt. De 4 elementer er: temperatur, lufttryk, vind og fugtighed. Det er også de ting, der tales om i en vejrsigt. Klima er statistik. Når man snakker om klima, så bygger det på, hvordan vejret har været i en lang periode – mindst 30 år. Det er på baggrund af statistikken, at man inddeler jorden i bestemte klima- og plantebælter.

14. Vand fylder det samme lige meget, hvilken temperatur det har.

Falsk. Man kunne godt tro det, men svaret er nej. Varmt vand fylder mere end koldt vand. Når vand er mere end 4 grader udvider det sig, hvis temperaturen stiger. Vandet i verdenshavene stiger, når isen smelter på polerne og på bjergenes gletsjere. Men man regner med at mellem 60 – 70 % af vandets stigning sker, fordi vandet udvider sig.

Forsøg 1 – varmt vand fylder mere: Fyld 60 ml koldt vand og 60 ml husholdningssprit i en ½ liter flaske (gennemsigtig) Kom et par dråber frugtfarve i. Kom sugerøret ned i flasken – det må ikke røre bunden. Luk hullet med modellervoks. Det holder sugerøret på plads og ingen luft slipper ind. Varm væsken i bunden af flasken op med dine hænder ved at holde om flasken. Hvad sker der?

15. I dag er 10 % af jordens landmasse dækket af permafrost.

Falsk. Det er faktisk det dobbelte, nemlig 20 % af jordens landmasse, der er dækket af permafrost. Permafrost er jord, der bliver ved med at være frosset i mere end 2 år. Nogle områder med permafrost har været frosset lige siden begyndelsen af den sidste istid for cirka 100.000 år siden. Det gælder fx nogle områder i Sibirien med tørvemoser. Og hvorfor går vi op i det? Det gør vi, fordi de moser indeholder cirka 1/2 af den metan, der er bundet i Jorden. Hvis de områder begynder at tø, vil der frigives store mængder metan i atmosfæren. Metan er en drivhusgas, der er kraftigere end CO₂. Store mængder metan i atmosfæren vil skabe mere drivhuseffekt.

16. Man kan spare 50 kg CO₂ om året ved at køre på cykel i skole i stedet for bil? (Hvis du har 3 km til skole i alt, regner med 200 skoledage og 1 voksen og 1 barn i bilen.)

Sandt. Det kan man faktisk. En bil udleder 170 g CO₂ pr. kilometer, den kører. (180 hvis den kører på diesel) Regnestykket ser sådan ud: 3 km x 0,170 kg CO₂ x 200 skoledage divideret med 2 personer (3 x 0,170 x 200) /2= 51 kg.

17. Orangutang betyder 'skovens menneske'.

Sandt. Ordet orangutang er sammensat af to indonesiske ord: "Orang", som betyder menneske, og "Hutan", som betyder skov. Orangutang betyder altså "skovens menneske". Navnet er ikke så underlig, da orangutangen deler 97,8 % af deres gener med os mennesker. Orangutangen findes kun i Asien på de to store øer Sumatra og Borneo i Sydøstasien. Man regner med, at der er ca. 50.000 vilde orangutanger tilbage i naturen. Af dem lever ca. 45.000 på Borneo.

18. Danmark bliver helt oversvømmet, hvis isen smelter på Grønland.

Falsk. Men hvis isen på Grønland smelter, vil vandstanden i havene stige. Det vil betyde, at landområder, som ligger lavt bliver oversvømmet, også i Danmark. Det ville betyde, at menneskene måtte flytte væk fra de lave områder ved kysterne. Og de dyr, der bor i de områder vil forsvinde til andre steder eller muligvis uddø, hvis der ikke findes andre steder, de kan bo.

19. Danmark et af de lande i verden, der udleder mindst CO₂ pr indbygger.

Falsk. Faktisk er vi et af de lande i verden der udleder mest CO₂. Det skyldes, at en stor del af den elektricitet, der produceres i Danmark, stammer fra fossile brændstoffer. Fossile brændstoffer er kul, olie og naturgas. Kul er det billigste brændstof af de tre, men samtidig også det, der forurener mest. I lande som fx Tyskland, England og Frankrig bruges der meget atomkraft. Derfor er deres CO₂ udslip lavere end det danske. Atomkraft har andre ulemper som du kan læse mere om i ordbogen.

20. Vindenergi er "grøn" energi.

Sandt. Energi, der produceres uden at udlede CO₂, kalder man grøn. Man bruger selvfølgelig energi til at producere vindmøller. Men en typisk vindmølle vil i løbet af 3 måneder have produceret lige så meget energi, som det har 'kostet' at producere den. Det gode ved vindenergi er, at den ikke slipper op ligesom kul, olie og naturgas. Det dårlige ved vindenergi er, at vinden ikke er konstant. Derfor kan det være svært at planlægge, hvor meget strøm, der produceres.

21. Jordens indre er lavet af is.

Falsk. I jordens indre er der brændende varmt. Nogle få kilometer ude i rummet er der isende koldt. Kun i en smal hinde rundt om jorden er temperaturen så tilpas, at planter, dyr og mennesker kan leve. Det skyldes den naturlige drivhusvirkning. Atmosfæren lader Solens lysenergi slippe igennem til jorden. Samtidig bremser den Jordens udstråling af varme til verdensrummet. Temperaturen ved jordoverfladen er forskellig fra sted til sted og fra årstid til årstid. I gennemsnit er der ca. 15 grader på Jorden. Uden atmosfæren ville Jorden være ubeboelig med en middeltemperatur på minus 20 grader.

22. Der findes truede dyr i Danmark.

Sandt. Der findes i høj grad truede dyr i Danmark. De danske skove er levested for ca. 1/3 af alle de dyr, der bor i Danmark, og en stor del af de dyr er truede. En af de mest truede dyr for tiden er faktisk haren. Der er forsvundet 30 % af harene de sidste 10 år, og man regner med, at der om 100 år ikke vil findes harer i Danmark, hvis man ikke gør noget for at beskytte dem

23. Tigeren et truet dyr.

Sandt. Tigeren er i høj grad et truet dyr. Der findes kun cirka 10.000 tigre på nuværende tidspunkt. Tigeren lever i Asien - i Indien, Kina, Indonesien og Sibirien. Her lever de i skov- og græsområder. Inden for de sidste 60 år er der forsvundet 4 arter af tigre. Og der vil forsvinde flere hvis der ikke gøres noget. Grunden til at tigreren forsvinder, er at dens naturlige levesteder forsvinder. Skovene bliver fældet og brugt til plantager. Byområderne rykker tættere på skoven. Et andet stort problem er at dele af tigreren bruges i traditionel kinesisk medicin. Her er det en tradition, at man kan få den styrke, som det vilde dyr har, ved at spise det. Også dyrets pels bruges.

24. Næsehornet er ikke et truet dyr.

Falsk. Næsehornet er et meget truet dyr. Der findes i dag 5 arter af næsehornet. 3 i Asien og 2 i Afrika. Fx lever der kun 40 Javanæsehorn. Der er flere grunde til, at næsehornet er truet. Deres naturlige levesteder bliver ødelagt. Og de bliver skudt af krybskytter, der tager deres horn. Et horn fra et næsehorn kan indbringe 20.000 kr. pr kg. Hornet bruges i traditionel kinesisk medicin – det bliver så malet til pulver. Fx bruges næsehornet i medicin mod feber. Næsehornet bliver også brugt til skafter på knive og lignende.

25. Naturgas giver "grøn" energi.

Falsk. Grøn energi skal være CO₂ neutral. Det betyder, at der ikke udledes CO₂ under fremstillingen af energien. Naturgas er ligesom kul og olie, et fossilt brændstof. Fossile brændstoffer er energireserver der har ligget i jorden i millioner af år. De fossile brændstoffer består hovedsagligt af kulstof og brint. Fossil betyder 'opgravet', så fossile brændstoffer betyder 'opgravede brændstoffer'.

26. Vi bruger kun "sort" energi i Danmark.

Falsk. Heldigvis ikke. Det er ikke al den danske energi, som kommer fra kulkraftværker. Cirka 20 % af energien i Danmark kommer fra vindmøller, som er grøn energi. Andre typer grønenergi kan være energi fra sol og vand. Problemet med grøn energi er, at den kan variere meget. Vindmøllerne producerer mere energi, når vinden blæser, og mindre når den ikke gør.

27. Det er bedre for miljøet at flyve fra København til Århus end at tage bilen.

Sandt. Det er det faktisk. Hvis vi regner med 1 person i bilen og et fyldt fly. Den mest miljøvenlige måde at transportere sig fra København til Århus på er med tog. Det tager stort set samme tid at tage fra København til Århus med bil, fly og tog hvis alt regnes med.

28. Der findes palmeolie i kiks, chips og chokolade.

Sandt. Der findes faktisk palmeolie i ca. 10 % af de produkter, du finder på hylderne i supermarkederne. Hvert år importerer Danmark omkring 50.000 ton palmeolie fra Borneo. På varedeklarationen kaldes palmeolie for vegetabilsk olie. Det bruges blandt andet i produkter som is, chokolade, kiks, chips, tandpasta, sæbe, kosmetik og meget andet. Problemet med palmeolie er, at man laver palmeolie plantager ved at fælde store arealer af regnskoven. Området bliver ryddet for alt liv og mad, og det oprindelige dyreliv forsvinder. Det har derfor store konsekvenser både for mennesker og dyr, der lever i området.

29. 50 % af jordens overflade er dækket af skov.

Falsk. Sådan er det ikke mere. For cirka 200 år siden dækkede skoven cirka 50 % af jordens overflade. I dag er det kun 10 %. En af de vigtigste grunde til at så meget skov blev fældet dengang, var at mennesker begyndte at bygge store byer. Før i tiden boede de fleste mennesker på landet i mindre landsbyer.

30. Halvdelen af Holland ligger faktisk under havets overflade.

Sandt. Cirka 50 % af Holland ligger under havets niveau. Hvordan kan det lade sig gøre? Det kan det, fordi hollænderne gennem tiden har bygget dæmninger og store diger. Ellers ville halvdelen af landet blive oversvømmet, hver gang det var højvande. Stormfloder og orkaner er altid en trussel mod digerne. Holland bliver ofte kaldt "Landet bag digerne."

31. Man bruger kul til at lave strøm.

Sandt. Sammen med olie og naturgas udgør kul gruppen af fossile brændstoffer. Fossile brændstoffer dækker 80 % af det danske energibehov. Det meste af den energi, der produceres i Danmark, bruges til at lave strøm. Når de fossile brændstoffer laves til strøm udledes der store mængder CO₂.

32. Man kan lave energi af affald.

Sandt. Vi danskere er blevet meget bedre til at genanvende vores affald. Det er kun 3 % af vores affald, der ender på lossepladsen. Ca. 40 % af affaldet bliver brugt til at producere strøm og varme og resten bruges igen.

33. Møbler af træ med mærket FSC er lavet af ulovligt fældes træ.

Falsk. Tværtimod. FSC- mærket træ kan man købe med god samvittighed. FSC betyder Forest Stewardship Council, der på dansk kan oversættes til skovforvaltningsrådet. Træ og papir der kommer fra en FSC-skov er fældet med omtanke. I en FSC skov bliver der ikke fældet mere træ, end skoven kan nå at reproducere. Samtidig er FSC en garanti for, at dyr og planteliv bliver beskyttet, og at de mennesker, der arbejder i skoven, er sikret en uddannelse, ordentlig sikkerhed og god løn.

34. Skovene har betydning for jordens klima.

Sandt. Jordens skove har i høj grad betydning for klimaet på jorden. Skovens træer holder på store mængder CO₂. Skoven beskytter vandområder - skoven fungerer som en slags svamp, der suger regnvand til sig, filtrerer det og langsomt leder det videre ud i vandområderne. Skoven forhindrer, at jorden forsvinder (jorderosion), Træernes rødder holder på jorden så den ikke skylles væk når det regner meget. Derudover findes der mange vigtige ressourcer i skovene, så som mad og medicin.

35. Papir bliver fremstillet af træ.

Sandt. Papir bliver fremstillet af træ. Det meste papir vi bruger i Danmark kommer fra svenske og finske skove. Det træ, der bruges til papir kaldes udtyndingstræ. Det er træer, der bliver fældet for at kunne give plads til andre træer, så de kan vokse sig store så de kan bruges til tømmer. Der bliver brugt cirka to kg træ til at fremstille et kg nyt papir.

36. Papir kan kun bruges en gang.

Falsk. Papir kan faktisk genbruges op til 5-6 gange og pap op til 10 gange. I Danmark genbruger vi ca. 60 % af vores papir. Når papiret ikke kan genbruges mere, kan det brændes, og på den måde bruges til at lave energi. Papir er et miljøvenligt produkt, hvis det bruges med omtanke. Det vil sige:

- at man køber papir, der er lavet med miljøvenligt træ.
- at der ikke bruges en masse kemikalier til at lave papiret med.
- at man afleverer det på genbrugsstationen, så det kan genbruges.

37. Der bruges vand til at fremstille en T-shirt.

Sandt. Der bruges faktisk over 2500 liter vand til at fremstille en T-shirt. Vandet bruges til at vande bomuldsplanterne, mens de vokser på marken. Der bruges vand til at fremstille den færdige bomuld og til at blege og farve stoffet. Når man fremstiller et par cowboybukser kan man komme op på at bruge 12.000 liter vand.

38. Man bruger 30 liter vand på et 5 min langt brusebad.

Falsk. Man bruger faktisk meget mere. Hvis man ikke har en sparebruser, så bruger man cirka 12 liter vand for hvert minut, man bader. Det bliver til 60 liter vand for et brusebad. Det bliver til meget vand på et år.

39. De fleste børn i Etiopien gennemfører grundskolen.

Falsk. Det er kun 4 ud af 10 børn, der går i skole i 5 år eller mere. Grunden til, at børn i Etiopien ikke får lov til at gå så længe i skole er, at de bliver nødt til at hjælpe deres forældre med at tjene penge. Mange piger bliver også giftet væk allerede, når de er 8-10 år gamle. I Danmark går stort set alle børn i skole i mindst 9 år.

40. 8 ud af 10 voksne i Niger kan ikke læse.

Sandt. 82 % af den voksne befolkning kan ikke læse eller skrive. De er altså analfabeter. Det betyder, at de heller ikke kan hjælpe deres børn med lektierne, hvis børnene er så heldige at gå i skole.

41. En isbjørn kan med lethed spise 10 pingviner på en dag

Falsk: Isbjørne og pingviner lever på hver deres pol. Isbjørnen lever på nordpolen mens pingviner lever på sydpolen. Så isbjørnen spiser ikke pingviner, men derimod lever den af sæler, fugle, polarræve, sneharer mm.

42. Halvdelen af alle plante- og dyrearter lever i regnskoven

Sandt: Selv om jordens regnskove kun dækker ca. 6 % af jordens overflade, så er de levested for ca. halvdelen af alle plante- og dyrearter. Det er blandet andet derfor det er så vigtigt at vi bevarer regnskoven.

43. 40 % af jordens plante- og dyrearter lever i regnskovens trætoppe

Sandt: Ca. 50 % af jordens plante- og dyrearter lever i regnskoven. Af dem lever hovedparten i trætoppene, det er derfor man ikke ser så mange dyr når man går en tur i regnskoven, men man hører en masse larm.

44. I Afrika dør der ca. 500 børn om dagen af diarresygdomme

Falsk: Tallet er faktisk 4 gange så højt. Der dør dagligt 2000 børn af diarresygdomme i Afrika om dagen. Et afrikansk barn har 520 gange så stor risiko for at dø af diarre som et barn født i Europa. Det skyldes blandt andet, at 45 % af alle afrikanere ikke har adgang til rent drikkevand, og at kun 37 % af alle afrikanere har adgang til gode toiletforhold.

45. Man kan redde livet ved at vaske hænder

Sandt: Faktisk er det bevist, at man kan nedsætte dødeligheden ved diarre med 45 %, hvis man vasker hænder. Det er altid vigtigt at vaske hænder, men dette store tal gælder naturligvis for lande, der ikke har adgang til ordentlige hygiejneforhold.

46. 1 million afrikanske børn dør hvert år af malaria

Sandt: 1 million børn dør faktisk af malaria hvert år i Afrika. Mange af dem kunne have undgået at blive smittet ved at sove under et myggenet. Det er kun ca. 8 % af alle afrikanske børn, der sover under et myggenet. Et myggenet koster under 40 kr.

47. Afrikanske børn gider ikke gå i skole

Falsk: Det er faktisk lige modsat. Der er rigtig mange afrikanske børn, der ikke har mulighed for at komme i skole. For mange af dem, er det deres højeste ønske - at komme i skole i stedet for at skulle arbejde hele dagen. Der er ca. 45 millioner børn i Afrika syd for Sahara, der ikke kommer i skole.

48. Alle voksne kan læse

Falsk: Der er faktisk mange voksne, der ikke kan læse. Alle de børn, der ikke har haft mulighed for at komme i skole, lærer sjældent at læse og skrive senere i livet. På verdensplan er der ca. 770 millioner voksne, der ikke kan læse og skrive. Ud af dem er mere end 6 ud af 10 kvinder.

49. Alle børn spiser da 3 gange om dagen

Falsk: Der er rigtig mange børn i Afrika, der kun får 1 eller 2 måltider om dagen. Måltiderne består som oftest af majsgrød (majsmel blandet med vand). Det eller de måltider skal give dem energi nok til at klare en hel dag. De skal fx hente vand (måske en tur på flere km), gå en temmelig lang vej til skolen, lave lektier og til sidst skal hjælpe deres forældre med arbejdet i marken.

50. Klimaforandringer kan føre til krig

Sandt: Mange af de steder der er ramt af klimaforandringer bor der folk, der så desperat efter at få noget at spise og drikke, at der ofte opstår væbnede konflikter over de få ressourcer der er tilbage.

51. Vi bruger lige så meget vand pr dag på at skylle ud i toilettet, som en person fra Mozambique bruger om dagen på alt fra madlavning, drikke, vask, tøjvask mm.

Falsk: Vi bruger faktisk 9 gange så meget vand på at skylle ud i vores toiletter (36 liter vand pr dag) som en person fra Mozambique bruger på en dag i alt.

52. Man kan da ikke være klimaflygtning

Falsk: Der er mange steder i verden, der er så hårdt ramt af klimaforandringerne, at befolkningen flygter til andre steder og håber på bedre muligheder. Problemet er bare, at de steder, de flygter til, hurtigt bliver overfyldt. Så er der ikke længere vand og mad nok til alle. Dem, der flygter på grund af klimaet, kaldes klimaflygtninge.

53. Klimaforandringerne rammer kun hårdt i udviklingslandene

Falsk: Klimaforandringerne rammer også hårdt andre steder end i de fattige udviklingslande. Blandt andet har USA været meget hårdt ramt af orkaner de seneste år.

54. Man kan spise rødbeder, citroner og hvidløg for at behandle HIV/AIDS

Falsk: Der er rigtig mange myter forbundet med HIV/AIDS. I lang tid har den sydafrikanske sundhedsminister påstået, at HIV/AIDS kunne behandles ved at spise rødbeder, citroner og hvidløg i stedet for at tage medicin. Det er naturligvis ikke korrekt, selvom en god og nærende kost kan have en positiv virkning på sygdommen.

55. 30 % af Danmarks CO₂-udslip stammer fra transport

Sandt: Transport af mennesker og dyr står for en meget stor del af det samlede CO₂-udslip. I de 30 % er kun medregnet selve transporten og ikke konstruktion og vedligeholdelse af veje.

56. Man kan ikke spare miljøet for CO₂ ved at genbruge affald

Falsk: Man kan faktisk spare miljøet for rigtig meget CO₂ ved at genanvende affald. Det er ikke så svært at blive god til at sortere sit affald og derved spare miljøet for mange kg CO₂.